

Joka sheltin terveystarkastuksen ensimmäinen kooste vastauksista (pitkä versio)

Teksti: Oona Pesonen, jalostustoimikunta

16.7.2023

Uusi shetlanninlammaskoirille suunnattu terveystarkastus julkaistiin joulukuussa 2022, ja vastauksia siihen on saatu heinäkuun puoliväliin mennessä huikeat 1164 kappaletta. Erittäin suuri kiitos meiltä kaikilta jalostustoimikunnasta kaikille aktiivisille shelttien omistajille terveystarkastuksen täyttämisestä! Myös terveystarkastukseen kuten sappikyselyynkin on tullut kehitysvinkkejä, joista kiitämme. Kyselyn tekeminen mahdollisimman käyttäjäystävälliseksi ja kattavaksi oli hyvin haastava ja pitkä homma, johon vaadittiin useamman henkilön apua – kiitos myös niille kaikille, jotka osallistuivat terveystarkastuksen uudistamiseen!

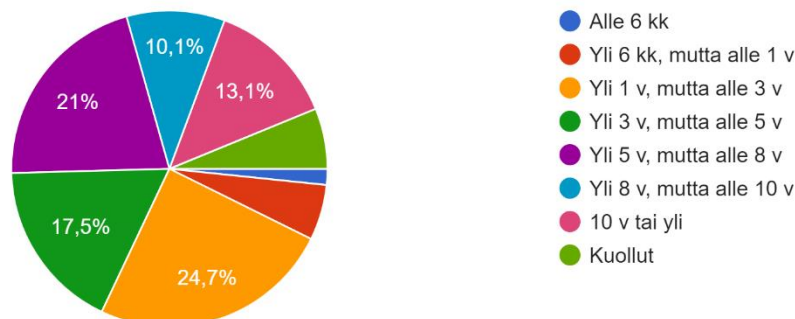
Terveystarkastukseen vastanneista 58,2 % oli narttuja (678 kappaletta), ja 41,8 % uroksia (486 kappaletta). Värien osalta suurin osallistuminen oli tricoloureilta, joita vastanneista oli 36,9 %. Soopeleita oli 32,6 %, blue merlejä 23,2 %, mustavalkoisia 4,6 % ja bi-merlejä 2,7 %. Yksi vastanneista koirista on väritään epätyypillinen merle.

Värytykseen liittyvistä asioista bi-tekijäisiä koiria oli kyselyyn vastanneista 113 kappaletta, minimaalisia merlejä 7, merle-geenin aiheuttamia värihaalistumia 2, tikkaus eli ”ticking” 71, valkoteikijä 25, valkoista rungossa 1, ja valkovoittainen 5 kappaletta. En tiedä -vastauksia annettiin 304 kappaletta.

Eniten kyselyyn vastattiin yli 1-vuotiaiden, mutta alle 3-vuotiaiden koirien osalta (24,7 %), ja kaikista vähiten alle 6 kuukauden ikäisten osalta. Kuolleista koirista vastauksia saatiin 6,2 % verran. Kuitenkin kaikista ikäluokista saatiin vastauksia suhteellisen tasaisesti.

Minkä ikäinen koira on vastaushetkellä?

1 164 vastausta

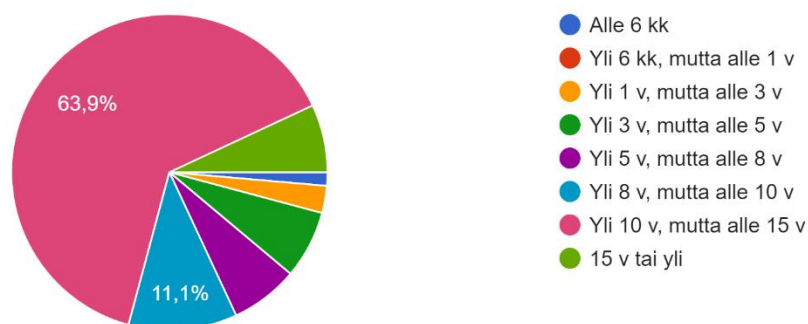
Kuvaaja 1. Ikäluokkien jakaantuminen terveystarkastuksessa.

Terveyskyselyn alussa on yksinkertainen kysymys: onko koira mielestäsi terve? Suurin osa (77,6 %) vastasi tähän kyllä. 17,7 % vastasi ei, ja 4,7 % en tiedä.

Kuolinsyitä listattiin paljon, ja niistä on hyvin dataa saatavilla julkisesta KoiraNet jalostustietokannasta. Neljäksi yleisimmäksi kuolinsyyksi terveyskyselyssä vastattiin kasvain- ja/tai syöpäsairaus (15,3 %), vanhuus, luonnollinen tai lopetus (13,9 %), sappirakon ongelma (13,9 %) ja munuaisvika- tai sairaus (8,3 %). Suurin osa kuolleista eli yli 10-vuotiaaksi, mutta alle 15-vuotiaaksi (63,9 %). Yli 15-vuotiaaksi eli 6,9 % koirista. Yli 8-vuotiaaksi, mutta alle 10-vuotiaaksi eli 11,1 % koirista. Loput elivät alle 8-vuotiaaksi (18,1 %), joista alle 3-vuotiaana kuoli 3,2 %.

Minkä ikäisenä koira on kuollut?

72 vastausta

Kuvaaja 2. Kuolleiden koirien eliniät.

Urokset ja lisääntymisterveys

Kaikista vastanneista uroksista 92 %:lla on kumpikin kives kivespussissa. 6 %:lla toinen kiveksistä on ollut piilokives, joka ei laskeutunut. 1,4 % vastasi, että kumpikaan kiveksistä ei laskeutunut. Loput vastanneita (0,6 %) eivät osanneet sanoa, onko uroksella kivekset.

Uroksilla esiintyi useimmiten eturauhasvaivoja (44 kappaletta), esinahan tulehdusta (7 kappaletta) ja kives- tai eturauhaskasvain/syöpä (3 kappaletta). Kivestulehdusta ei esiintynyt yhdelläkään uroksella.

464 vastanneesta uroksista 392 kappaletta (84,5 %) käyttäytyy normaalisti juoksuisia narttuja kohtaan (kiinnostunut, mutta ei maaninen/rauhoituu nartun poistuttua). Seksuaalisesti ylivilkkaita oli 30 kappaletta (6,5 %), ja uroksia, jotka eivät ole ollenkaan kiinnostuneita nartuista oli 56 kappaletta (5,9 %).

Uroskoirista suurinta osaa (367 kappaletta, 79,4 %) ei ole yritetty käyttää jalostukseen. Itsenäisesti astuvia uroksia oli 54 kappaletta, apua tarvitsevia 11 ja uroksia, joita ei ole saatu ollenkaan astumaan 26 kappaletta. Kastroiduja uroksia oli 5. Neljä vastasi myös, että uros ei ole jalostuskelpoinen.

Uroksista, joita on yritetty käyttää jalostukseen, 37,5 %:lla astutukset eivät onnistuneet ollenkaan. 32,2 %:lla astutukset onnistuvat melkein aina, ja 28,1 %:lla astutukset onnistuvat aina. 2,1 % vastasi, että astutukset onnistuvat harvoin. Suurin osa kertoi, että narttu on tuotu vääränä päivänä tai narttu on ollut aggressiivinen, jos astutus ei ole onnistunut. Osa myös kirjoitti, että uroksen kokemattomuus oli syynä epäonnistuneeseen astutukseen.

Nartut ja lisääntymisterveys

Suurimmalla osalla nartuista ensimmäinen kiima tuli yli 6 kuukauden, mutta alle 12 kuukauden iässä (76,7 %). Seuraavaksi eniten vastattiin, että ensimmäinen kiima tuli yli 12 kuukauden, mutta alle 18 kuukauden iässä (14,6 %). 1,5 %:lla ensimmäinen kiima tuli alle 6 kuukauden iässä. Vain 0,6 %:lla ensimmäinen kiima tuli vasta yli 18 kuukauden iässä. 4,4 % vastasi, että ensimmäisiä juoksuja ei ole vielä ollut, ja 1,9 % ei osannut sanoa, milloin ensimmäinen kiima on esiintynyt.

Juoksuväli on suurimmalla osalla nartuista 7–9 kuukauden pituinen (45,3 %). Seuraavaksi eniten esiintyi 4–6 kuukauden juoksuväliä (21,4 %). 10–12 kuukauden juoksuväliä esiintyi 8,6 %:lla. 11,8 % ei vielä tiennyt nartun juoksuväliä. Epäsäännöllinen juoksuväli oli 4 %:lla. Yli vuoden juoksuväliä esiintyi vain 1,2 %. Loput vastasivat, että narttu on steriloitu ennen toisia juoksuja (4,9 %) ja eivät ole varmoja juoksuvälistä (2,7 %).

Vastanneista nartuista 234 on steriloitu (34,5 %). Neljällä on esiintynyt pitkittynyttä kiimaa, ja viidellä jakautunutta kiimaa (split heat). Veretöntä kiimaa on esiintynyt 22 nartulla. Emätintulehdusta on esiintynyt 15 kappaletta nartuista, kohtutulehdusta 39 kappaletta, maitorauhastulehdusta 6 kappaletta, nisäkasvaimia tai -syöpä 13 kappaletta, valeraskaus 75 kappaletta ja munasarjakysta/-kystiä 12 kappaletta.

Nartuista suurinta osaa ei ole koskaan yritetty astuttaa (64,5 %). Neljäsosaa (24,5 %) on yritetty astuttaa, ja narttu on tiinehtynyt jokaisesta yrityksestä. 8,8 % nartuista on yritetty astuttaa, mutta narttu ei ole aina tullut kantavaksi tai tiineys on keskeytynyt. Vain 0,7 % nartuista on yritetty astuttaa, mutta se ei ole koskaan antanut astua. Suurinta osaa nartuista ei ole koskaan keinosiemennetty (98,7 %), mutta jos narttua on yritetty keinosiementää, suurempi osa niistä ei tiinehtynyt (6 narttua) kun taas vain pieni osa tiinehtyi (3 narttua).

Vastanneista nartuista 68,4 % ei ole koskaan synnyttänyt tai sitä ei ole sektioitu. 31,6 % on synnyttänyt tai sektioitu. Synnyttäneistä nartuista 178 vastasi, että synnytys tapahtui luonnollisesti (83,2 %). 47 narttua (22 %) tarvitsi ihmisen apua (esim. avustamalla pentu ulos synnytysskanavasta). 4 narttua (1,9 %) tarvitsi synnytyksessä hormonihoitoa muun kuin polttoheikkouden vuoksi, ja 8 narttua (3,7 %) tarvitsi hormonihoitoa juuri polttoheikkouteen. 43 nartun (20,1 %) synnytyksessä päädyttiin keisarinleikkaukseen. 201 emoa eli 94,4 % synnyttäneistä nartuista hoiti pentunsa täysin itsenäisesti. 6,6 %:lla oli maidontuotannon haasteita, 5,2 %:lla narttu tarvitsi alussa ihmisen apua pentujen hoidossa sekktion tai lääketieteellisen synnyn vuoksi, 4,7 %:lla nartuista koko pentue menehtyi ennen luovutusikää, 3,8 % ei alkanut heti hoitamaan pentujaan synnytyksen jälkeen ja 0,5 % ei hoitanut pentujansa ollenkaan.

Silmät

Virallisesti silmätutkittuja oli vastanneista koirista 69,6 %. Epävirallisesti tarkastettuja silmiä oli 4,7 %, ei ollenkaan silmätarkastettuja 25,3 % ja en osaa sanoa 0,3 %.

Ylimääräisiä ripsiä, joista ei ole koiralle haittaa esiintyi reilu neljäsosalla (28,1 %). Ylimääräisiä ripsiä, joista taas on koiralle haittaa, esiintyi hyvin pienellä osalla (4,1 %). Suurimmalla osalla ylimääräisiä ripsiä ei kuitenkaan olla todettu (63 %). Ripsiä ei ole jouduttu poistamaan suurimmalta osalta (92,1 %), ripsien poisto taas on auttanut osaa (6,5 %), ja pienintä murto-osaa ripsien poisto ei ole auttanut (0,4 %). Loput vastasivat, etteivät osaa sanoa onko ripsiä poistettu (0,9 %).

Silmätulehduksia ei esiintynyt suurimmalla osalla vastanneista (79,4 %). Yksittäisiä silmätulehduksia esiintyi vähän (11,9 %), vain nuorella iällä esiintyviä sitäkin vähemmän (7,6 %), ja murto-osalla toistuvia silmätulehduksia (0,4 %).

Ahtaita kyynelkanavia ei esiintynyt suurimmalla osalla vastanneista (81,6 %). Moni ei osannut sanoa, onko koiralla ahtaat kyynelkanavat (17,2 %). Vain 1,2 % koirista oli todettu ahtaat kyynelkanavat.

Muita silmäongelmia tai muu ei-virallisesti diagnosoitu silmäsairaus esiintyi 8,7 %:lla koirista. Suurin osa vastasi tähän kohtaan koiran CEA/CRD-diagnoosin. Muita yksittäisiä diagnooseja oli ahyaloidea jäännös, distichiasis, epiteliaalinen dystrofia, iriitti, kaihi, kolesterolikiteitä, kortikaalinen katarakta, kreatitis punktata, kuivasilmäisyys, muu verkkokalvon sairaus, pienet silmät, PPM iris-iris, punoittavat sidekalvot, RD multifokaali, retinopatia, sarveiskalvohaavoja, sarveiskalvon dystrofia/degeneraatio, siitepölyyn reagoivat silmät, silmien rähmiminen, silmien vuotaminen, silmän pigmenttipuutos, silmän sidekalvon tulehdus, tukkeutuvat kyynelkanavat, uveiitti.

Luusto

Virallisista luustotutkimuksista löytyy kaikki data julkisesti KoiraNet jalostustietokannasta (<https://jalostus.kennelliitto.fi/>). Valitsemalla Tilasto-osiosta alalinkin "Terveystilastot", voi valita tulostettavan tilaston ja aikarajauksen, miltä ajankohdalta luustotutkimustuloksia haluaa tarkkailla. Suuren aineiston vuoksi emme julkaise kuin tiedot, monta prosenttia vastanneista on kuvauttanut koiriaan joko virallisesti tai epävirallisesti.

Lonkkaniveliä on kuvauttanut virallisesti 78,4 % vastanneista. 17,9 % vastasi, että lonkkatutkimuksia ei ole tehty. Epäviralliset kuvat on otettu 2,1 % koirista, ja 1,5 % on kuvattu virallisesti ja epävirallisesti. Epävirallisten tutkimusten yleisin löydös oli normaalit lonkat. Epävirallisten tutkimusten muita löydöksiä oli matalat lonkkamaljat, nivelrikko, löysyys, tapaturmainen lonkan sijoiltaanmeno.

Kyynärniveleitä on kuvauttanut virallisesti 75,9 % vastanneista. 21,7 % vastasi, että kyynärtutkimuksia ei ole tehty. Epäviralliset kuvat on otettu 0,9 % koirista, ja 1,4 % on kuvattu virallisesti ja epävirallisesti. Epävirallisten tutkimusten yleisin löydös oli kyynärien nivelrikko. Epävirallisten tutkimusten muita löydöksiä oli normaalit kyynärät, irtopala.

Polvilumpioita on tutkittu virallisesti 65,1 % vastanneista. 28,6 % vastasi, että polvilumpioita ei ole tutkittu. Epävirallisesti polvia on tutkittu 5,2 %, ja virallisesti sekä epävirallisesti eri ajankohtina 0,9 %. Epävirallisten tutkimusten yleisin löydös oli normaalit polvet. Epävirallisten tutkimusten muita löydöksiä oli löysyys, nivelrikko.

Polven ristisidevammoja ei ole esiintynyt suurimmalla osalla (98,7 %). Vain pienellä osalla vastanneista (1,3 %) esiintyi polven ristisidevamman.

Selkää on virallisesti kuvauttanut vähemmistö, 42,3 %. Suurin osa eli 48,7 % ei ole kuvauttanut koiransa selkää virallisesti. Epävirallisesti selän kuvauttaneita oli 7,3 %, ja virallisesti sekä epävirallisesti kuvauttaneita 1,7 %. Epävirallisten selkäkuvien yleisin löydös oli normaali selkä. Epävirallisten tutkimusten muita löydöksiä oli LTV- ja VA-muutokset, spondyloosi, välilevyjen rappeuma ja välilevykalkkeumat, välilevytyrä, välilevyn pullistuma, lievä skolioosi, lannerangan ahtaus. Hännän nikamamuutoksia kuten häntämutkaa esiintyi vain 1,1 %:lla. 5,1 % vastasi, ettei tiedä onko koiralla nikamamuutoksia hännässä.

Kinnerjännettä on oireillut vain pieni osa koirista. 2,7 % on oireillut toista kinnertä, ja 1 % molempia. 96,2 % vastasi, että koira ei ole koskaan oireillut kinnerjännettä. 45 koira, joiden kinnertä/kintereitä on hoidettu eläinlääkärissä, luojaion diagnosoi eläinlääkäri 68,9 %:sta tapauksista. 6,7 % totesi itse koiran kinnervian, eikä koira hoidettu eläinlääkärissä. 68,9 % näistä kinnerjännettä oireilleista hoidettiin leikkauksella kirurgisesti, ja 33,3 % levolla konservatiivisesti.

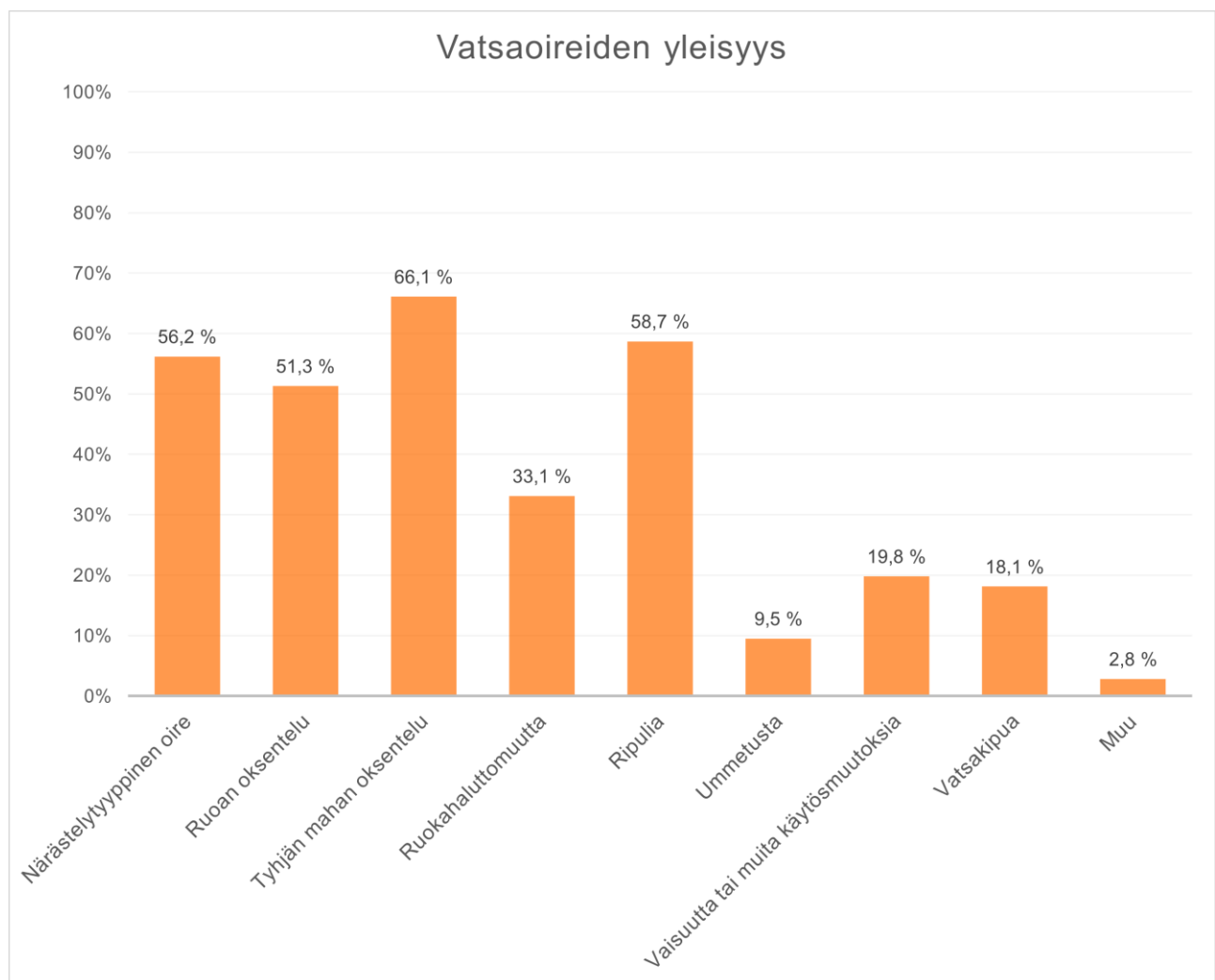
Sydän

Suurin osa (85,7 %) vastasi, että koiralla ei ole kuulunut koskaan sydämeä sivuääntä. Epävirallisesti kuultu sivuääni ilmoitettiin löytyvän 8,1 %:lla, ja virallisesti löytyvä sivuääni (kirjaus sydäntutkimuslausunnosta jalostustietokannassa) 1,8 %:lla. Pentuna kuulunut sivuääni, joka on myöhemmin kadonnut, on ollut vain 4,5 %:lla vastanneista.

Sydämen ultraäänitutkimusta ei ole tehty 80,8 %:lle koirista. 9,5 %:lle vastanneista on tehty virallinen sydämen ultraäänitutkimus, joka on kirjattu jalostustietokantaan. Epävirallinen ultraäänitutkimus on tehty 8,8 %:lle vastanneista. Virallinen ja epävirallinen ultraäänitutkimus on tehty 0,9 %:lle koirista. Epävirallisten tutkimuksien yleisin löydös oli fysiologinen sivuääni (25 kappaletta), mutta yleinen oli myös eteiskammio-läppien myksomatoosirapheuma, "läppävika" (17 kappaletta). Muita yksittäisiä epävirallisia sydänlöydöksiä oli subaorttastenoosi (SAS), eteiskammio-läppien synnynnäiset rakennemuutokset (MD/TD), kammion- tai eteisväliseinämän reikä (VSP/ASD), dilatoiva kardiomyopatia (DCM), keuhkovaltimoläpän vuoto, mitraaliläpän vuoto, synnynnäisesti puutteellisesti kehittyneet hiippaläpät, aorttaläppävuoto, sick sinus -syndrooma, sydämen laajentuma.

Vatsavaivoja

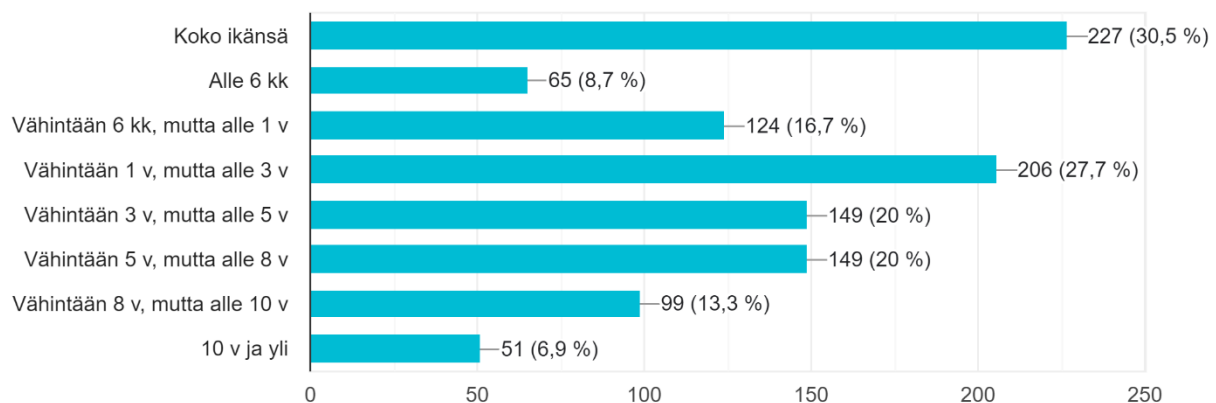
Vatsavaivaosion alussa kysytään, onko koiralla esiintynyt jotain seuraavista: vaisuutta, ruokahaluttomuutta, närästystä (nieleskely, maiskuttelu, tassujen nuolemista jne), tyhjänmahanoksentelua, ruuan oksentamista, ripulia tai ummetusta. Kysymys on pakollinen, eli siihen vastasi kaikki 1164. 63,9 % eli suurin osa vastasi tähän kyllä. Reilu kolmasosa eli 36,1 % vastasi ei. Vatsaoireista kysyttiin lisää jatkokysymyksellä, jotka vastasivat kohtaan kyllä. Vatsaoireiden yleisyyksistä näkee lisätietoja Kuvaajasta 3. Yleisimpinä oireina esiintyvät tyhjän mahan oksentelu (66,1 %), ripuli (58,7 %) ja närästelytyyppinen oire (56,2 %). Kuvaajasta 4 näkee, missä iässä vatsaoireilua on yleensä vastanneilla esiintynyt.

Kuvaaja 3. Vatsaoireiden yleisyys.

Minkä ikäisenä koira on oireillut vatsaansa?

744 vastausta

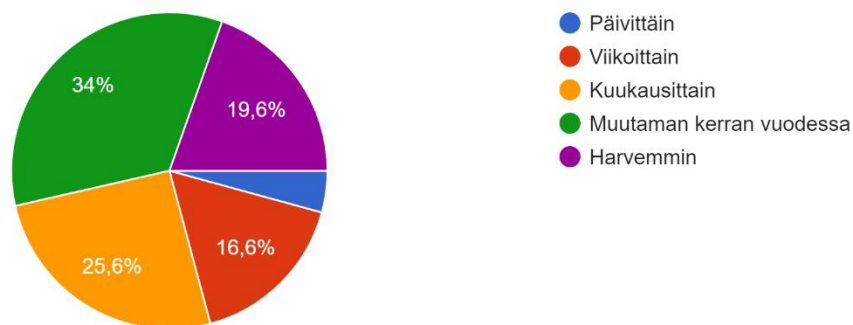

Kuvaaja 4. Iät, joissa vatsaoireita on esiintynyt yksilöillä.

Useimmiten vatsaansa oireilevilla koirilla on esiintynyt oireita vain muutaman kerran vuodessa (34 %). Kuukausittain esiintyviä oireita on neljännesosalla (25,6 %), viikoittain esiintyviä oireita alle neljännesosalla (19,6 %), päivittäin esiintyviä oireita vähemmistöllä (4,2 %) ja oireita harvemmin kuin kerran vuodessa alle neljänneksellä (19,6 %).

Kuinka usein oireita on?

730 vastausta

Kuvaaja 5. Vatsaoireiden esiintyvyys.

Suurinta osaa vatsaansa oireilevista koirista (vastauksia osioon 735 kappaletta) ei ole tutkittu (41,1 %). Tutkituista koirista 34 %:lla verikoetulokset ovat olleet normaalit, ja 16,3 %:lla on ollut verikokeissa löydöksiä. 16,6 %:lla ultraäänitutkimuksessa ei löydöksiä, ja 31,8 %:lla ultraäänitutkimuksessa löydöksiä. 0,8 %:lla tähystystutkimuksessa ei löydöksiä ja 2,6 %:lla tähystystutkimuksessa löydöksiä. 0,8 %:lla tietokonetomografiassa ei löydöksiä, ja 0,1 %:lla

tietokonetomografiassa löydöksiä. Vatsaontelokirurgiassa 3,9 %:lla oli löydöksiä, ja 0,1 %:lla ei löydöksiä. Muita yksittäisiä raportoituja oli virtsanäyte jossa löydöksiä, virtsanäyte jossa ei löydöksiä, röntgenkuva jossa löydöksiä, paksuneulanäyte maksasta jossa löydöksiä, ja ulostenäytteet jossa löydöksiä.

Yllä olevien tutkimusten perusteella ongelmaa oli useimmiten sappirakossa 48,3 %, ruoansulatuselimistössä (ruokatorvi, mahalauku, ohut-, paksu- ja/tai peräsuoli) 17,9 %, maksassa 7,9 %, haimassa 3,8 %, munuaisissa 2,8 % tai virtsatie-elimissä 2,1 %. Vierasesine oli 1,1 % tapauksista. 33,5 % sanoo, ettei syy ole selvillä. Muita syitä listattiin 15 % verran, joista yleisimpiä mainittuja oli sopimaton ruokavalio, bakteerin aiheuttama mahatauti, loinen (giardia ja isospora), allergia ja suolistotulehdus.

Sappirakko

Sappirakkoa käsiteltiin myös terveystieteissä erillisen sappirakkokyselyn lisäksi.

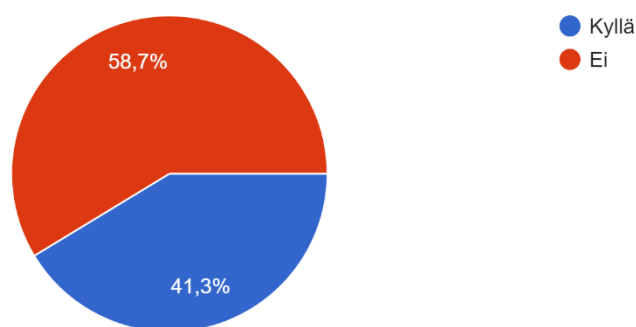
Sappirakkokyselystä on kirjoitettu laaja ensimmäinen koostartikkeli Sheltit 2/23 lehteen. Tässä kuvaajat kiteyttämään terveystieteeseen annetut vastaukset sappirakkokysymysten osalta.

Suurimman osan vastanneista sappirakkoa ei ole tutkittu ultraäänellä, mutta kuitenkin 41,3 %:lla sappirakko on ultraäänitutkittu, mikä on yllättävän suuri määrä yli tuhannesta vastauksesta.

Löydökset olivat useimmiten normaalit (31,5 %), mutta seuraavaksi eniten esiintyi löydöksenä epänormaali sakan osalta (22,5 %). Myös normaalilöydös, jossa sappirakossa vähän leijuvaa sakkaa, oli yleinen (21,3 %). Sappirakkoon liittyviä löydöksiä hoidettiin useimmiten lääkityksellä (81,6 %), ruokavaliolla (67 %) ja leikkauksella (36,3 %). Myös ravintolisät (15 %) ja ulkoloishäätölääkkeiden välttely (22,1 %) olivat keinoja.

Onko sappirakkoa tutkittu ultraäänellä?

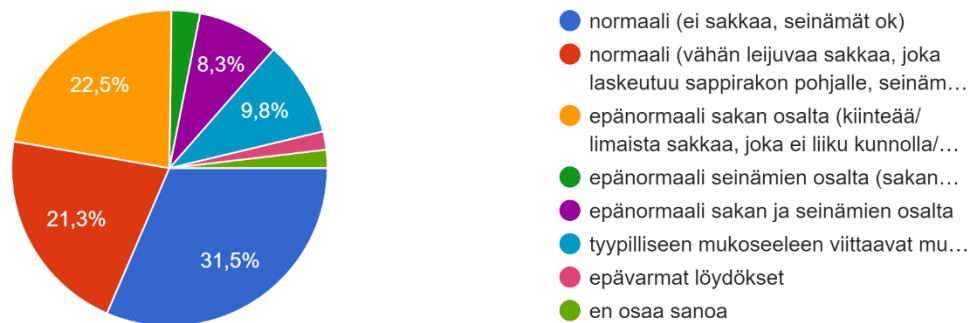
1 164 vastausta

Kuvaaja 6. Ultraäänellä sappirakkotutkittujen määrä.

Sappirakon sisältö sekä seinämä ultraäänitutkimuksessa:

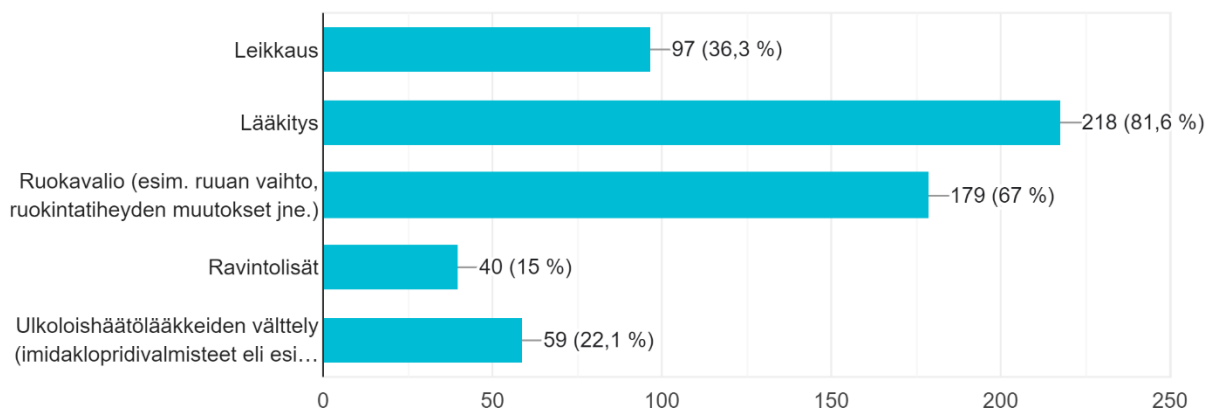
480 vastausta

Kuvaaja 7. Sappirakon muutokset ultraäänitutkimuksessa.

Miten sappirakkoon liittyviä löydöksiä on hoidettu?

267 vastausta

Kuvaaja 8. Sappirakkoon liittyvien löydösten hoito.

Hampaat ja purenta

Suun terveys pentuaikana oli keskimääräisesti hyvä, sillä 83 % vastasi, että maitohampaiden kanssa ei ollut mitään ongelmia. 13,7 % vastasi, että maitohampaista jouduttiin poistamaan eläinlääkärissä. 1,9 % vastasi, että maitokulmahammas/-hampaat katkesivat pentuaikana. 0,5 % vastasi, että koiralla on yhä maitohampaista, vaikka se on jo yli vuoden ikäinen. 0,3 % vastasi, että pentu- tai kasvuiässä koiralla oli eläinlääkärin hoitoa vaativia purentavikoja maitohampaiden osalta. Yksittäisiä vastauksia tuli myös tiukassa olleista maitokulmahampaista, jotka kuitenkin lopulta irtosivat itsestään.

96,6 %:lla vastanneista on leikkaava saksipurenta. Alapurentaa esiintyi 1,1 % ja yläpurentaa 1,2 % verran. Tasapurentaa esiintyi 0,7 % verran. Yksittäisinä tapauksina esiintyi normaalipurenta yhtä etuhammasta lukuun ottamatta, ja purenta, joka on toiselta puolelta leikkaava, ja toiselta puolelta tasapurenta.

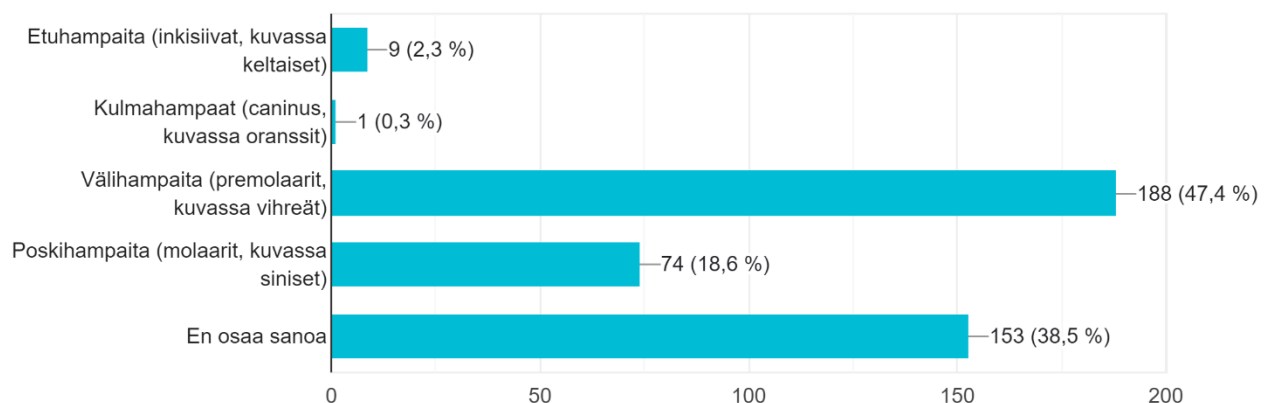
65,9 %:lla vastanneista on tullut kaikki pysyvät hampaat (42 kpl). 21,9 % vastasi, että kaikkia pysyviä hampaita ei ole tullut (Kuvaajat 9 ja 10), ja 12,2 % vastasi, että ei ole varma.

96 % vastanneista on normaalit kulmahampaat. 2,1 % vastanneista on yksi peitsikulmahammas, ja 2,0 % molemmat yläkulmahampaat ovat peitset.

Noin puolet (48,7 %) vastasi, että koiralla ei ole mitään mainittavaa muussa hammasterveydessä. Neljäsosa (23,5 %) vastasi, että koiralla on paljon ja/tai usein hammaskiveä. 13,1 % vastasi, että koiralla ei ole ongelmia hammasterveydessä, ja se viedään säännöllisesti hammaskivenputsaukseen. 10,8 % vastasi, että koiran suu haisee voimakkaasti. 10,1 %:lla vastanneista on tapaturmaisesti murtunut tai katkennut hammas/hampaita. 3,8 %:lla on todettu ientulehdus eli gingiviitti. 3,4 %:lla on todettu ikenien liikakasvua.

Jos koiralta puuttuu luonnostaan hampaita, mitä?

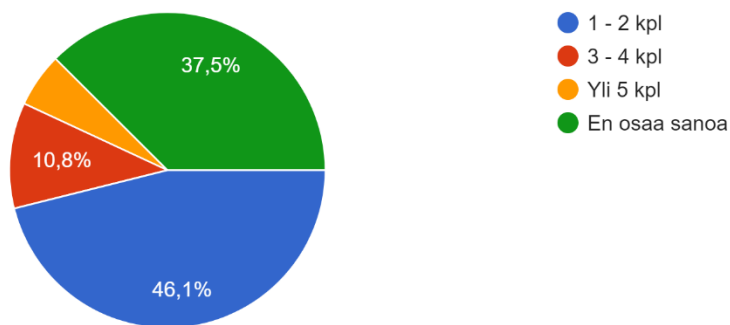
397 vastausta

Kuvaaja 9. Luonnostaan puuttuvat hampaat.

Montako hammasta luonnostaan puuttuu?

397 vastausta

Kuvaaja 10. Luonnostaan puuttuvien hampaiden määrä.

Muita sairauksia

Napatyrä oli todettu vain 2,9 % kaikista vastanneista.

443 vastasi muihin sairauksiin liittyvään osioon, eli 38,7 % kaikista vastanneista. Suhteutettuna kaikkiin vastaajiin (1164 kappaletta), herkkävatsaisuutta esiintyi 24,3 %, suolistotulehdusta 12,2 %, virtsatietulehdusta 7,1 %, anaalirauhasen tulehdusta 5,2 %, korvatulehdusta 4,5 %, haimatulehdusta 1,8 %, maksatulehdusta 1,3 % ja nielutulehdusta 0,6 %. Voimakasta niiskutusta taas esiintyi 2,8 %.

259 vastasi kohtaan, jossa piti rastittaa, mikäli koiralla on todettu joku listan sairauksista. Näistä yleisin sairaus oli allergia, jota oli 54:llä vastanneista. Kaikkiin vastanneihin suhteutettuna allergiaa esiintyi 4,7 %. Seuraavaksi yleisin oli nivelsairaudet, jota esiintyi 46:lla vastanneista. Kaikkiin vastanneihin suhteutettuna nivelsairauksia esiintyi 4,0 %. Kolmanneksi yleisin oli suolistosairaus, jota esiintyi 35:llä vastanneista. Kaikkiin vastanneihin suhteutettuna suolistosairautta esiintyi 3,1 %. Seuraavaksi yleisimmät olivat atopia, jota esiintyi kaikkiin vastanneisiin suhteutettuna 2,5 %, ja kilpirauhasen vajaatoiminta, jota esiintyi kaikkiin vastanneisiin suhteutettuna 2,4 %. Näitä vähemmän esiintyi maksa- ja munuaissairauksia, kasvain- ja tai syöpäsairauksia, virtsakiteitä ja virtsakiviä.

Muita sairauksia, jota esiintyi vain muutamia (alle 10 kappaletta) tai yksittäisiä tapauksia vastanneista, olivat Addisonin tauti, alhainen albumiini, anemia, Chiari-epämuodostuma, Cushingin tauti, diabetes, epilepsia, eturauhasen liikakasvu, eturauhaskystia, haimasairaus, hengitystiesairaus, histiosytooma, IBD, ihon iskeeminen rappeuma, intenstinaali lymfangiektasia, krooninen gastriitti, krooninen keuhkoputken tulehdus, Legg-Perthes, masticatory myositis, meningoencefaliitti, nivustyrä, palleatyrä, perineaalilyr, trakeakollapsi, sappirakon vaiva/mucosele, selkädyninfarkti, spermatocoele, sylkirauhasen tulehdus, virtsatiesairaus.

Geenitestit

Geenitestattuja oli vain 17,3 % kaikista vastanneista. 82,7 % vastanneista ei ole geenitestannut koiraansa.

CEA-geenitestatuista 60,9 % oli CEA terveitä, 34,1 % kantajia ja 5 % sairaita.

MDR1-geenitestatuista 45,5 % oli MDR1 terveitä, 43 % kantajia ja 11,5 % sairaita.

CNGA1-PRA-geenitestatuista 98,6 % CNGA1-PRA terveitä ja 1,4 % kantajia.

BBS2-PRA-geenitestatuista 100 % terveitä.

von Willebrand 3 (vWD3)-sairauden geenitestatuista 100 % oli terveitä.

DM-geenitestatuista 85,8 % DM terveitä, 13,4 % kantajia ja 0,7 % sairaita.

Muita tehtyjä geenitestejä olivat polveutuminen, värilokukset, prcd-PRA, MyDogDNA ja GBM (gallbladder mucocoeles).

Lopuksi

Vielä lämmin kiitos kaikille terveystarkastuksen täyttäneille! Kyselyjen vastauksien läpikäynti ei ollut pikkuhomma, vaan siihen vierähti useampi tunti. Terveystarkastuksen vastauksien avulla saamme kallisarvoista tietoa rotumme terveydestä, sekä tietoa seuraavaa jalostuksen tavoiteohjelmaa varten. Terveystarkastuslomake on yhä auki ja siihen saa vastata kuka tahansa shetlanninlammaskoiran omistaja koirastaan. Vastauksista tehdään jälleen tulevaisuudessa uutta koostetta, mikäli vastauksia saadaan runsain määrin uusia. Muistathan, että vastauksia voi mennä päivittämään Google Formsin lähettämän sähköpostin kautta, mikäli koiran terveydentila on muuttunut.

Haluan vielä muistuttaa, että tietojen oikeellisuudesta vastaa koiran omistaja tai se, joka kyselyn siitä on täyttänyt. Osa tiedoista on viety Shelttikantaan nähtäväksi, jos siihen on lupa annettu lomakkeen lopussa. Mikäli koirasi tiedot ovat virheellisiä, tarkista ensin täyttämäsi lomake, jota voi muokata jälkikäteen. Lomakkeen täytettyä tulee sähköposti Google Formsilta, jonka kautta lomakkeen tietoja voi muokata vielä jälkikäteen. Mikäli olet jo korjannut lähettämäsi lomakkeen ja siitä vielä kuukauden päästä koiran tietoihin liittyvää virhettä ei ole korjattu, ota yhteyttä jalostustoimikuntaan sähköpostitse.